

انصارالدين انصاری

آینه پژوهش ۱۹۷۴
سال سی و سوم، شماره پنجم،
آذرودی ماه ۱۴۰۱

درگذشتگان

۲۷۹-۲۸۹

حجت الاسلام جعفریان

مرحوم حجت الاسلام والمسلمین آقای حاج سید نورالدین جعفریان یکی از فضلاء معروف اصفهان بود. وی در روز سه شنبه اول شهریورماه سال ۱۳۲۲ ش (۲۲ شعبان ۱۳۶۲ ق) در سده خمینی شهر زاده شد. در نوجوانی به نجف اشرف رفت و ادبیات را نزد مرحوم مدرس افغانی و شرح لمعه را نزد آیات: شهید مدنی و راستی کاشانی و سطوح عالیه را نزد آیات: شیخ مجتبی لنگرانی و شیخ صدرا بادکوبه ای آموخت. سپس به قم آمد و دروس خارج را نزد آیات عظام: وحید خراسانی و مکارم شیرازی فراگرفت. وی در خلال آن به تبلیغ دین و تحقیق پرداخت و مؤسسه الجعفریه را برای تحقیق مصباح الفقیه تأسیس کرد. سپس به اصفهان رفت و امامت جماعت مسجد مصلاى طوقچی که آن را توسعه داد و نوسازی کرد و مدیریت مجموعه فرهنگی آن (مدرسه علمیه امیرالمؤمنین و کتابخانه و صندوق قرض الحسنه رسالت) را بر عهده گرفت.

آثارش عبارتند از:

۱. زندگی نمونه

۲. تحقیق: مصباح الفقیه (۲۰ ج)، با همکاری گروهی از محققان

آن مرحوم در حدود ۸۰ سالگی در روز سه شنبه ۵ مهرماه سال ۱۴۰۱ ش (۳۰ صفر ۱۴۴۴ ق) بدرود حیات گفت. پیکرش پس از تشییع در روز پنجشنبه و نماز آیت الله سید ابوالحسن مهدوی در مسجد مصلا به خاک سپرده شد.

حجت الاسلام قرشی

مرحوم حجت الاسلام والمسلمین حاج سید مجتبی قرشی یکی از فضلاء حوزه علمیه قم بود. فقید سعید در روز جمعه ۵ اسفندماه سال ۱۳۳۹ ش (۸ رمضان ۱۳۸۰ ق) در شهرضا به دنیا آمد. در سال ۱۳۵۴ ش به تحصیل علوم دینی روی آورد. پس از فراگیری ادبیات به قم آمد و سطوح عالیه را نزد آقایان: شیخ علی پناه اشتهاردی، ستوده و اعتمادی آموخت. پس از آن در دروس خارج آیات عظام: تبریزی، منتظری، مکارم شیرازی و سبحانی حاضر شد و همزمان به تبلیغ دین در زادگاهش پرداخت. پس از پیروزی انقلاب اسلامی به قضاوت در استان های: کردستان و خوزستان و همکاری با مرکز تحقیقات فقهی قوه قضاییه و سپس قضاوت در دیوان عالی کشور و تألیف و تحقیق پرداخت. در سال ۱۳۹۲ نیز به دریافت مدرک سطح ۴ حوزه علمیه قم توفیق یافت.

آثار چاپی اش عبارتند از:

۱. رساله فی الجبر والاختیار (تقریر درس آیت الله سبحانی)

۲. صلاحیت های قانون در دادگاه های انقلاب

۳. جایگاه علم قاضی در فقه و حقوق

آثار غیر چاپی اش عبارتند از:

۱. رساله فی علم القاضی

۲. قرارهای قضایی در قانون آیین دادرسی مدنی

۳. تعزیرات منصوص

۴. مجموعه مقالات

۵. بررسی و تحلیل علوم قرآنی در تفسیر نمونه

آن مرحوم در ۶۱ سالگی بر اثر بیماری سرطان در روز پنجشنبه ۷ مهرماه سال ۱۴۰۱ ش (۲ ربیع الاول ۱۴۴۴ق) بدرود حیات گفت. پیکرش عصر روز جمعه پس از تشییع و نماز حضرت آیت الله سبحانی در گلزار علی بن جعفر (ع) قم به خاک سپرده شد.

آیت الله دریاباری

مرحوم آیت الله حاج سید عنایت الله دریاباری یکی از اساتید معروف حوزه علمیه قم بود. فقید سعید در روز سه شنبه ۲ فروردین ماه سال ۱۳۲۸ ش (۲۲ جمادی الاولی ۱۳۶۸ق) در روستای وشتان فیروزکوه در خاندان علم و سیادت زاده شد. در سال ۱۳۴۲ رهسپار رستمکلا شد. ادبیات، شرح لمعه، مطول و قوانین را نزد آیت الله حاج شیخ ابوالحسن ایازی فراگرفت. در سال ۱۳۴۷ به مشهد مقدس رفت و سطوح عالی را نزد حضرات آیات: خامنه ای، واعظ طبسی، هاشمی نژاد، میرزا علی فلسفی و شیخ غلامرضا دهشت، اسفارا را نزد استاد سید جلال الدین آشتیانی و خارج فقه را نزد آیات عظام: میلانی و حاج آقا حسن قمی آموخت. در سال ۱۳۵۵ ش به قم آمد و در دروس فقه و اصول آیات عظام: گلپایگانی، آقا مرتضی حائری، میرزا هاشم آملی، منتظری، وحید خراسانی، میرزا جواد تبریزی، دروس فلسفه حضرات آیات: حسن زاده آملی (اسفار و شرح منظومه و فصوص و هیئت و ریاضیات)، انصاری شیرازی (۲ بار شرح منظومه) و منتظری (شرح منظومه) حاضر شد. علاوه بر آن به تدریس تألیف و تبلیغ دین پرداخت. وی یکی از اساتید معروف فلسفه در حوزه قم بود و علاوه بر آن به تدریس سطوح عالی و خارج فقه و اصول نیز اشتغال داشت. در سال ۱۳۸۵ به تأسیس مدرسه علمیه امام صادق در زادگاه اشتغال و در سال ۱۳۸۹ از آن فراغت یافت که تا کنون منشأ خدمات فراوان شده است. وی استادی ساده زیست، قانع، زاهد، متخلق و متواضع بود که کمتر کسی از خدمات و آثارش

آگاهی داشت.

آثار چاپی اش عبارتند از:

۱. تفسیر شفا (سوره حمد)
 ۲. شرح نهایة الحکمة (۲ ج)
 ۳. شرح کفایة الاصول (۲ ج)
 ۴. ترجمه تذکرة العارفين (آیت الله سید یعقوب وشتانی)
- و آثار غیر چاپی اش عبارتند از:
۱. تفسیر شفا (تا سوره انبیاء)
 ۲. دوره اصول
 ۳. دوره فلسفه

وفاتش در ۷۴ سالگی بر اثر بیماری سرطان مری در روز دوشنبه ۲۸ شهریورماه سال ۱۴۰۱ (۲۲ صفرالخیبر ۱۴۴۴ق) رخ داد. پیکرش پس از تشییع در روز سه شنبه و نماز حضرت آیت الله نوری همدانی به زادگاهش منتقل و در مدرسه امام صادق (ع) به خاک سپرده شد.

آیت الله واحدی

مرحوم آیت الله حاج سید احمد واحدی از فضیلاى معروف حوزه علمیه قم بود. فقید سعید در سال ۱۳۱۱ش (۱۳۵۱ق) در جهرم زاده شد. ادبیات و سطوح را نزد آیات: سید ابراهیم حق شناس، میرزا محمد نمازی و سید محمد احمدی فراگرفت. در سال ۱۳۳۴ به قم آمد و در دروس آیات عظام: بروجردی، شریعتمداری، شیخ عباسعلی شاهرودی، میرزا هاشم آملی و علامه طباطبایی حاضر شد و بهره های فراوان برد و در خلال آن به تبلیغ در داخل و خارج از کشور (سوریه و لبنان) پرداخت. در سال ۱۳۵۳ در دمشق اقامت گزید و به تدریس، تألیف، خطابه، اقامه جماعت در صحن حرم حضرت زینب و تأسیس حسینیه و درمانگاه الزهراء پرداخت و مورد احترام فراوان رئیس جمهور، مقامات دولتی و مردم سوریه واقع شد. سپس به شهر دارا رفت و حرم باشکوه جناب سکینه بنت امیرالمؤمنین (ع) را بنیاد نهاد و به خدمات دینی و اجتماعی توفیق یافت. با وقوع جنگ های داخلی سوریه به قم بازگشت و دوران کهنسالی خود را سپری کرد.

آثار چاپی اش عبارتند از:

۱. تعالیم الاسلام (به نام اسلام و مسائل زندگی ترجمه شده است).

۲. الزواج الإسلامي (به نام جوان و ازدواج ترجمه شده است.)

۳. آباء النبی (به نام حاملان نور ترجمه شده است.)

۴. عقل و دین

۵. کودکانی که در گهواره سخن گفتند

۶. سعید و نجمه (به عربی و اردو ترجمه شده است.)

۷. اعرافونا ثم احکموا

آثار غیر چاپی اش عبارتند از:

۱. غرب در برابر مسیح محکوم است

۲. امثال قرآن

۳. حیاة النبی (ص)

آن مرحوم در ۹۰ سالگی در روز جمعه ۶ آبان ماه سال ۱۴۰۱ ش (۲ ربیع الثانی ۱۴۴۴ ق) بدرود زندگی گفت. پیکرش در روز یکشنبه پس از تشییع و نماز آیت الله کریمی جهرمی بر آن در مسجد مطهری حرم حضرت معصومه (س) به خاک سپرده شد.

آیت الله اختری

مرحوم آیت الله حاج شیخ عباسعلی اختری یکی از علمای تهران بود. فقید سعید در روز پنجشنبه ۱۵ آذرماه سال ۱۳۱۸ (۲۴ شوال ۱۳۵۸ ق) در تهران زاده شد. پدرش حجت الاسلام والمسلمین حاج شیخ محمدحسین اختری هم از ائمه جماعات تهران بود. وی در سال ۱۳۳۷ رهسپار قم شد. ادبیات را نزد مرحوم حاج شیخ رحمت الله فشارکی و سطوح را نزد آیات: شب زنده دار، علی پناه اشتهاوردی، محمدعلی گرامی، غلامرضا صلواتی، مؤمن قمی و اعتمادی فراگرفت. در فروردین ماه سال ۱۳۴۲ دستگیر و به سربازی در شهر سمنان اعزام شد و در آنجا بخشی از سطوح عالییه را نزد آیات: شیخ محمدعلی عالمی و شیخ عبدالحسین لنکرانی آموخت. در سال ۱۳۴۴ به قم بازگشت و سطوح عالییه را نزد آیات: فاضل لنکرانی، سیدمحمد حسینی کاشانی و شیخ محمد شاه آبادی تکمیل کرد و از دروس فلسفه آیت الله انصاری شیرازی نیز بهره برد. در سال ۱۳۴۵ به مشهد مقدس رفت و در دروس آیات عظام: میلانی، وحید خراسانی و میرزا علی فلسفی و درس تفسیر آیت الله میرزا جواد تهرانی شرکت و مبانی علمی خود را استوار کرد. وی پیش از پیروزی انقلاب چند بار دستگیر و زندانی شد و پس از پیروزی انقلاب اسلامی به امامت جمعه سمنان (۱۳۶۵-۱۳۸۰)، نمایندگی مردم مشهد (دوره اول) و تهران (دوره هفتم) در مجلس شورای اسلامی، قضاوت در یکی از شعبات دیوان

عالی کشور، عضویت در شورای سیاست‌گذاری ائمه جمعه کشور و سپس نمایندگی مجلس خبرگان رهبری (از تهران) اشتغال یافت. همچنین به تألیف، تدریس و تبلیغ پرداخت. فرزندش نورالله اختری در عملیات کربلای ۵ به شهادت رسید.

برخی از آثار چاپی اش عبارتند از:

۱. آشنایی با قرآن
۲. درخشش علی (ع) در قرآن
۳. نظری به آیین جهاد در قرآن
۴. سیمای کارگزاران از دیدگاه اسلام
۵. تربیت اسلامی
۶. شناخت حق و باطل
۷. نقش انتظار در سیر تاریخ
۸. مرزهای دوستی و دشمنی
۹. زمامداران وطن فروش
۱۰. جوان بر سر دوراهی
۱۱. تولی و تبری
۱۲. خطوط اصلی جهان بینی
۱۳. امام و احیای ارزش های اسلامی
۱۴. مجموعه مقالات (عربی و فارسی)
۱۵. آشنایی با اسلام
۱۶. انقلاب امام حسین (ع) انگیزه ها، هدف ها
۱۷. باده سحر بر سیره فرصت شناسان ماه خدا
۱۸. نور زندگی در اذکار و تعقیبات نماز
۱۹. مدیریت و فرهنگ کار
۲۰. مدیریت علمی مکتبی از دیدگاه اسلام
۲۱. فاطمه بانوی بی همتا
۲۲. محمد (ص) بر قله های فضائل
۲۳. قرآن سرمایه معنویت
۲۴. منابع انسانی و بهره‌وری
۲۵. نجات از تردید
۲۶. توبه، بارش رحمت الهی

۲۷. تهاجم بر حریم پوشش

۲۸. در پیش قدم ظهور

۲۹. دوستان گزیده در قرآن

۳۰. جلوه های حکمت در کلام معصومین

۳۱. الاسلام يدعوكم لما يحييكم

۳۲. رزق و روزی، عوامل افزایش و کاهش

آن مرحوم در ۸۱ سالگی در روز دوشنبه ۹ آبان ماه سال ۱۴۰۱ (۵ ربیع الثانی ۱۴۴۴ق) بدرود حیات گفت. پیکرش در روز چهارشنبه پس از نماز آیت الله شیخ حسین کعبی در حرم مطهر حضرت عبدالعظیم به خاک سپرده شد. رهبر انقلاب در پیام تسلیت خویش فرمود:

بسم الله الرحمن الرحيم

درگذشت عالم پرتلاش و ابوالشهید حضرت حجة الاسلام والمسلمین آقای حاج شیخ عباسعلی اختری را به خاندان مکرم و ارادتمندان و مستفیدان از ایشان تسلیت عرض می‌کنم. این عالم پرهیزگار در همه عرصه‌هایی که در آنها حضور داشت، از فقاہت تا سیاست و تا ترویج معارف اسلامی به تلاش و فعالیت مجاهدانه شناخته شده بود و همه تلاش خود را مبذول می‌داشت. از خداوند متعال علو درجات این روحانی مخلص و متخلق را مسألت می‌کنم.

سیدعلی خامنه‌ای

آیت الله قافی

مرحوم آیت الله حاج شیخ محمدحسن قافی یزدی یکی از علمای حوزه علمیه قم بود. فقید سعید در روز پنجشنبه ۵ شهریورماه سال ۱۳۱۴ ش (۲۷ جمادی الثانی ۱۳۵۴ق) در یزد زاده شد. در نوجوانی ادبیات و سطوح را نزد آیات: سیدعلی محمد کازرونی، سیدمحمد وامق، سیداحمد مدرسی و سیدموسی غضنفری و شرح منظومه را هم نزد آیت الله شیخ جلال الدین آیت اللهی آموخت. در سال ۱۳۳۴ ش به قم آمد و یک سال در دروس آیات عظام: شریعتمداری، محقق داماد و امام خمینی حضور یافت. در سال ۱۳۳۵ به نجف اشرف رفت و دو سال در دروس آیات عظام: خوبی، شاهرودی، سیدعبدالهادی شیرازی و شیخ حسین حلی و درس شرح منظومه آیت الله شیخ عباس قوچانی و اسفارا آیت الله شیخ صدرا بادکوبه‌ای حاضر شد. در سال ۱۳۳۷ به قم بازگشت و در دروس آیات عظام: بروجردی، خمینی، اراکی، شیخ عباسعلی شاهرودی، محقق داماد، میرزا هاشم آملی و شیخ مرتضی

حائری، تفسیر علامه طباطبایی و مجالس اخلاق آیت الله بهاء الدینی حاضر شد. همچنین به تدریس سطوح عالی، فلسفه، خارج فقه، اصول، تبلیغ و تألیف پرداخت. در سال ۱۳۶۵ به زادگاهش بازگشت و به امامت جماعت، تدریس و تبلیغ دین پرداخت. در سال ۱۳۸۰ به قم بازگشت و به خدمات خود ادامه داد. او عالمی متواضع، کتوم، کم حرف، ساده و آگاه بر دقایق فقه و قرآن بود.

از آثارش تقریرات و دفاتر متعدد (چاپ نشده) فقه (طهارت و خمس) و اصول است.

وی در ۸۷ سالگی در روز شنبه ۲۸ آبان ماه سال ۱۴۰۱ ش (۲۴ ربیع الثانی ۱۴۴۴ق) بدرود حیات گفت. پیکرش در روز دوشنبه پس از تشییع و نماز حضرت آیت الله سبحانی در حرم مطهر حضرت معصومه (س) به خاک سپرده شد.

حجت الاسلام طاهری

مرحوم حجت الاسلام والمسلمین حاج شیخ ابوالقاسم طاهری یکی از فضلاء حوزه علمیه قم بود. فقیه سعید در سال ۱۳۴۲ ش در روستای آکرد از توابع ساری زاده شد. در نوجوانی ادبیات را در حوزه رستمکلا نزد آقایان: شیخ حسین طالبی و شیخ اسدالله فدایی فراگرفت. در سال ۱۳۵۶ به قم آمد و سطوح عالی را نزد حضرات آیات: صالحی مازندرانی، ستوده، اعتمادی، بنی فضل، سید حسن شجاعی و شیخ حبیب الله طاهری آموخت. پس از آن در دروس خارج آیات عظام: وحید خراسانی، فاضل لنکرانی، بهجت، صالحی مازندرانی و جعفر سبحانی، دروس تفسیر آیات: جوادی آملی، طاهری و دروس فلسفه آیات: جوادی آملی، حسن زاده آملی و طاهری حاضر شد و بهره‌های فراوان برد. علاوه بر تحصیل به تدریس تاریخ اسلام و شرح نهج البلاغه در حوزه و دانشگاه، تبلیغ دین، تألیف، تحقیق، راهنمایی حجاج بیت الله الحرام، مدیریت و عضویت شورای مدیریت حوزه مازندران اشتغال داشت.

آثار چاپی اش عبارتند از:

۱. راهنمای آموزش و پژوهش در نهج البلاغه
۲. برگی از دفتر انسان شناسی از دیدگاه نهج البلاغه
۳. مدارک و معارف نهج البلاغه
۴. طرحی نو در تدریس نهج البلاغه
۵. نهج البلاغه و بهداشت روان
۶. سیمای شهیدان نینوا
۷. آیت هدایت (شرح حال آیت الله شیخ حسن طبرسی مازندرانی)

۸. مجموعه مقالات

آن مرحوم در ۵۸ سالگی بر اثر بیماری ریوی ناشی از کرونا در روز یکشنبه ۱۸ مهرماه سال ۱۴۰۰ ش (۳ ربیع الاول ۱۴۴۳ق) بدرود حیات گفت. پیکرش پس از تشییع و نماز برادرش آیت الله حاج شیخ حبیب الله طاهری در قبرستان علی بن جعفر (ع) به خاک سپرده شد.

استاد جهان مهین

دانشمند محترم مرحوم استاد حاج شکرالله جهان مهین یکی از فضلاء نامی جهرم بود. فقید سعید در روز یکشنبه ۸ دی ماه سال ۱۳۱۹ ش (۲۹ ذی قعدة الحرام ۱۳۵۹ق) در جهرم زاده شد. پس از اخذ دیپلم در سال ۱۳۳۶ به تحصیل علوم دینی روی آورد. ادبیات را از آیات: سید محمد علی آستانه، شیخ عبدالعظیم فرقانی، سید احمد حق شناس و سید حسین آیت اللهی فراگرفت. در سال ۱۳۴۰ به قم آمد و سطوح عالی را از حضرات آیات: شیخ حسین شب زنده دار، علی کریمی جهرمی، سید احمد واحدی، سید ابوالفضل موسوی تبریزی، شیخ محیی الدین فاضل هرنندی، زین العابدین بادکوبه ای، شیخ احمد بهشتی و شیخ ابوالقاسم محجوب آموخت. در این سال ها با مرحوم استاد حاج میرزا حسن نوری در کانون ولی عصر نیز به همکاری پرداخت. در سال ۱۳۴۹ به دریافت لیسانس فلسفه از دانشکده ادبیات دانشگاه تهران نائل شد. در سال ۱۳۵۲ به زادگاهش بازگشت و به تدریس در دبیرستان ها و دانشسرای تربیت معلم و بهره‌وری مداوم از مجالس آیت الله سید ابراهیم حق شناس، آیت الله سید فخرالدین آیت اللهی و تألیف و سخنرانی پرداخت. پس از پیروزی انقلاب هم فعالیت های خود را افزایش داد و شبانه روز به تألیف، سخنرانی، اقامه جماعت (ظهر و شب در امامزاده اسماعیل) و تدریس در دانشگاه های آزاد اسلامی، پیام نور و تأسیس بنیاد آیت الله حق شناس پرداخت. در سال ۱۳۷۴ نیز به اخذ فوق لیسانس قرآن و حدیث نائل آمد و در سال ۱۳۸۱ به عنوان استاد ممتاز گروه معارف دانشگاه آزاد اسلامی برگزیده شد و ده ها تقدیرنامه کشوری و منطقه ای دریافت کرد.

آثارش عبارتند از:

۱. برداشتی از قرآن مجید (تفسیر سوره های: قدر و بلد)
۲. ویژگی هایی از قرآن مجید
۳. عدل و حکمت بالغه الهی
۴. اقتصاد اسلامی، پرتوان و پیروز
۵. تربیت و اخلاق
۶. اخلاق اسلامی
۷. سیمای محمد در نهج البلاغه

۸. قرآن از دیدگاه نهج البلاغه

۹. یادی از والدین

۱۰. گمشده همگان

۱۱. تفسیر سوره ضحی

۱۲. تفسیر سوره انشراح

۱۳. شرح حال آیت الله سید محمد علی آستانه

۱۴. شرح حال آیت الله العظمی سید عبدالحسین لاری

آن مرحوم پس از یک دوره بیماری در ۸۲ سالگی در روز پنجشنبه ۳ آذرماه سال ۱۴۰۱ ش (۲۹ ربیع الثانی ۱۴۴۴ق) بدرود حیات گفت. پیکرش در روز شنبه پس از تشییع باشکوه و نماز امام جمعه شیراز حجت الاسلام والمسلمین دژکام در قبرستان فردوس جهرم به خاک سپرده شد.